

“Legastenik bir insan, ortalama ya da iyi bir zekaya sahip de olsa, çevresini legastik olmayan insanlardan farklı algılar ; eğer harf veya sayı gibi sembollerle ilgileniyorsa. ilgisini , kendi farklı yapısından dolayı, kaybeder. Bundan dolayı legastenik olmayan insandan farklı olarak, yazmayı ve hesap yapmayı öğrenmede zorluk çeker. “

Dr. Astrid Kopp-Duller

Herkes legastenik bir arkadaşı olduğu için mutluluk duymalıdır, çünkü onlar yaratıcı, teknik olarak üstün yeteneklidirler. Benim bilgisayarımı legastenik çocuklar ayarladı ve bana sabırla nasıl kullanacağımı açıkladılar. Legastenik insanda güçlü adalet duygusu vardır. Bu zamanda bu çok önemli bir şeydir ve böyle insanların hala var olduğunu bilmekten dolayı çok mutluyum. Legastenik bir insan ömür boyu sadık bir arkadaştır.

Legasteni genellikle okuma ve doğru yazma kusurluyla karıştırılıyor. Gerçekte tek fark vardır -yetiştirmede .

Farklılıkları incelemeyi deneyelim.

Okuma ve yazmada zayıf olmak fiziksel ve psikolojik nedenlerle ,ailevi nedenlerle, eğitim metodları, öğrenmede zayıflık ve az yetenekli olmak gibi sonradan olan nedenlerle ortaya çıkabilir. Buna karşılık legasteni genetik nedenlere bağlıdır, yani doğuştan vardır. Aile ve çevreyle iletişim farkından dolayı, sonuçları da farklılıklar gösterir. Legastenik insanın gereksinimine uygun koşullar yaratılırsa , okulda aşamayacağı güçlükte bir problemle karşılaşmaz. Legastenin zamanında teşhis edilmesi çok önemlidir. Okulöncesi döneminde bir çok işaret kendini gösterir/vardır. Emekleme dönemi yazma ve okumanın koordine edilmesinde önemli yer tutar. Birçok legastenik çocukta bu dönem ya hiç yaşanmamış ya da geçirtilererek yaşanmış olduğu gözlenir. Genellikle geriye veya yana emeklerler. Böyle çocuklarda legastenik başka gelişmelerin olup olmadığına dikkat etmek gerekir. Daha önce belirttiğimiz gibi bu durum genetikdir, böyle çocukların anne veya babalarında veya akrabalarında da olabilir, varsa daha dikkatli gözlenmelidir.

Okula başladıktan sonra okuma, yazma, hesap yapma problemi varsa, erken teşhis ve müdahale edilmesi, lüzumsuz zaman kaybını engeller. Daha fazla çalışmak veya alıştırmak yapmak, boşuna çabalamaktır. Sonunda istenmeyen tepkilere neden olur. Bilindiği gibi Legasteni hastalık veya sakatlık değildir ve böyle çocuklar ne tembel ne de aptal olurlar.

Ben de legastenik eğitmeniyim ve birçok anne ve çocuğa bu konuda yardım ediyorum. Bilgisayar testleri ile veya –henüz bilgisayar kullanamayan küçük çocuklarda başka Metodlarla, oyunlarla -kısa zamanda cocuktaki hangi duyu organı nasıl farklı algılıyor , buna karşılık neler uygulanmalıdır, tesbit edilebilir.

Algılama kusurları sırasıyla şöyledir:

- Kelimeleri sıralamada atlamak (geich), eklemek (geleich), alfabe sırasıyla yazmak (geilch)
- Gözle görülen farklı harfleri değiştirmek (dald, Murm)
- Duyduğu farklı harfleri karıştırmak (kleich, Walt)
- Uzatma ve vurgulama hatası yapmak (schwihmen, küsen, faren)
- Dikkat ve akılda tutma hatası
- Benzer kelimeleri bir arada toplamak, tiplerin kombine edilmesi (schmihmen, dlad)

Legastenik çocukların bilinen en eski problemi ; okuma, yazma ve hesap yapma esnasında dikkatlerini toparlayamamalarıdır. Dikkatlerini toplama ve ama aynı zamanda hedefe yönelik alıştırmalarla, duyuşsal algılamalarında düzelme bunun çözümdür. Aynı zamanda, yazmadaki, okumadaki ve hesaplamadaki hata belirtisine göre belirtenecek, bireye uygun alıştırmaya gerekir. Burada resimle algılama , harfleri ve sayıları yerine koyma anlaşılır. Legastenik kişi, eliyle tuttuğu ve üç boyutlu görebildiği şeyleri farkedebilir de. Aynı kökten gelen kelimelerle çalışmak burada oldukça anlamlıdır. Eğer kelime gitmekse (Fahrzeug, Fahrer...) giden, sürücü gibi benzer kelimelerle çalışılır. Çamurla, macunla, pipo temizleyicisiyle, traş köpüğüyle çalışmak hem eğlendirici hem de etkilidir. Bilgisayar legastenik çocuklar için iyi bir başlangıçtır. Alıştırma programı her çocuğa göre ayarlanır. Bu yüzden çocukla yalnız ilgilenmek gerekir. Legastenik çocukların fazla zamana ve anlayışa ihtiyaçları vardır. İşte o zaman, diğer çocuklar gibi onlar da okumayı, yazmayı ve hesap yapmayı öğreneceklerdir. Böyle çocukların özel okullara (Sonderschule) gitmeleri gerekmez. Sürekli kontrol etmek ve izlemek yeterlidir.

Gelin birlikte, legastenik insanların da toplumumuzda belli bir yerinin olduğu, ön yargısız bir dünya yaratmayı deneyelim! Legastenik insanları daha iyi dinleyelim, çünkü onların bize söyleyeceği çok şey var! Biz, hepimiz, onlardan çok şey öğrenebiliriz!

Bu testlerin I. bölümü dikkat yeteneğiyle ilgilidir.

İkinci bölümü , okuma yazma ve matematik için gerekli olan duyu yetenekleri , geniş bir alanı kapsar. Bunlar:

- optik fark ; aynı yada farklı olan şeyleri tanımak ve birbirinden ayırtabilmek
- optik hafıza ; görüleni almak , akılda tutmak, gerektiği zaman gösterebilmek
- optik dizim ; gördüğü seriyi etkisine ve sırasına göre yerleştirebilmek
- akustik farklılık ; istenilen kelimeleri isitme sırasında anlamak , ya da benzer ton ve vurgulu kelimeleri birbirinden ayırtabilmek.
- akustik hafıza ; duyulanı algılama, akılda tutma, gerektiğinde anlatmak.
- akustik seri ; cümlelerin hangi kelimeyle başladığının farkına varmak,
- Bulunduğu yerde yön ve konum tesbit edebilme , zamana uyum , büyüklük ve miktar tahmin edebilme
- Vücut şeması , vücudunun sağını ve solunu ayırt etmek.

Test sonuçlarına göre hangi algılama yetisinin alıştırma/gelistirmeye ihtiyacı olduğu tesbit edilir. Burada birinci dereceden oluşan legasteniden bahsettik. Eğer çocuklar kavrayamadıkları zaman, kapasitelerinin üzerinde zorlanırlarsa , davranış bozukluğu dikkati çeker. Bu durumda ikinci dereceden legasteniden bahsedilir. Doğal olarak 2.derecenin iyileştirilmesi diğerine oranla daha zordur. Bundan dolayı ilk belirtileri görüldüğünde erken müdahale çok önemlidir. Çocukların hemen başarılı bir tedaviye ihtiyaçları vardır. Zira, hastalıklı, şüphe içinde, kendilerine güvenmeyen çocukların yetişmesini istemiyoruz.

Ailenin, öğretmenin ve legasteni eğitmeninin birlikte çalışması ve dayanışma içinde olması çok önemlidir. Sadece öğretmen legasteninin ilerlemesinden sorumlu tutulmamalıdır. Bu dayanışma gerçekleştirilirse, çocuk sorunları ile yalnız kalmadığının farkına varır ve davranış bozukluğunun ortaya çıkması engellenir. "Nasıl alıştırmaya yapalım", "daha iyi olacak " gibi ifadeler yalıdır. Bu konuda gerçekten çaba gösteren öğretmenler vardır. Fakat bir öğretmen bana yalnız meslek seçip seçmediğimi , çünkü legasteninin olmadığını söylese, ben de onun sadece öğretmen olarak kalmasını rica edeceğim.Önemli olan doğru yazma kusurunun mu, yoksa algılama kusurunun mu olduğunun açıklanmasıdır. Legastenik çocuklar gerçekten doğru algılamazlar, yani duyu organlarının farklı algılamasıyla, o dakika yazı ve okumadaki hatalarını farkedemezler. Bu kusur gerçekten çok sık tekrarlanan kelimelerde görülür.